



VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. rastine@regula.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

AB „Vilniaus šilumos tinklai“

Nr.

I 2019-04-01 Nr. SD-1675

Kopija

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijai

DĖL ŠILUMOS SEKTORIAUS ĮMONIŲ APSKAITOS ATSKYRIMO IR SĄNAUDŲ PASKIRSTYMO REIKALAVIMŲ APRAŠO IR ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PRAKTINIO TAIKYMO

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) gavo Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (toliau – LŠTA) 2019 m. balandžio 8 d. raštą Nr. 41 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo ir Šilumos kainų nustatymo metodikos praktinio taikymo“, kuriame LŠTA prideda AB „Vilniaus šilumos tinklai“ (toliau – Bendrovė) 2019 m. balandžio 1 d. raštą Nr. SD-1675 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo ir Šilumos kainų nustatymo metodikos praktinio taikymo“ (toliau – Raštas), ir prašo Komisijos atsakyti į Bendrovės keliamus klausimus dėl beviltiškų skolų sąnaudų pripažinimo, dėl dalyvavimo asociacijose (tiesiogiai susijusiose su reguliuojama veikla) sąnaudų pripažinimo ir apyvartinių taršos leidimų sąnaudų vertinimo ir įtraukimo į šilumos kainą.

Dėl beviltiškų skolų sąnaudų pripažinimo. Bendrovė nurodo, kad dujų ir elektros sektoriuose veiklą vykdančios energetikos įmonės gali nutraukti paslaugų tiekimą vartotojams neapmokantiems sąskaitų už jiems suteiktas paslaugas. Bendrovė pažymi, kad Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) 14 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Šilumos vartotojui, neapmokėjusiam sąskaitos (mokėjimo pranešimo) daugiau kaip 30 kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo vėliausios leistinos sąskaitos (mokėjimo pranešimo) apmokėjimo dienos, (įsiskolinusiam vartotojui) šilumos tiekėjas turi teisę sutartyse nustatyta tvarka sustabdyti šilumos ir (ar) karšto vandens pristatymą į įsiskolinusio vartotojo šildymo ir (ar) karšto vandens prietaisus. Daugiabučiame name leidžiama sustabdyti tik karšto vandens pristatymą į įsiskolinusio vartotojo karšto vandens prietaisus. Bendrovė nurodo, kad apie 60 procentų visų pradelstų skolų sudaro daugiabučių namų gyventojų skolos. Bendrovė pažymi, kad net ir esant įsiskolinimui už patiektą šilumą, Bendrovė ir toliau privalo tiekti šilumą daugiabučių gyventojams. Bendrovė mano, kad beviltiškų skolų sąnaudos turėtų būti pripažįstamos paskirstomomis sąnaudomis ir bent dalis jų įtraukiamos į šilumos kainą.

Komisija pažymi, kad Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, kad vienas iš Įstatymo tikslų yra mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams.

Komisija atkreipia Bendrovės dėmesį, kad Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) sąnaudomis.

Komisijos nuomone, nusprendus beviltiškų skolų sąnaudas pripažinti paskirstomomis sąnaudomis ir įtraukti į šilumos kainą, šilumos tiekėjai būtų nesuinteresuoti tokių skolų išieškojimu ir susidarytų situacija, kai kiti vartotojai turėtų padengti susidariusias sąnaudas. Tokia nuostata prieštarautų Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytam tikslui ir Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje įtvirtintoms nuostatomis.

Dėl dalyvavimo asociacijose (tiesiogiai susijusiose su reguliuojamu verslo vienetu) sąnaudų pripažinimo. Bendrovė nurodo, kad LŠTA padeda šilumos tiekėjams susisteminti bei įvertinti siūlomus teisės aktų pakeitimus, kelia aktualius klausimus, ieško sprendimų kaip supaprastinti reguliavimą, teikia pasiūlymus Komisijai, atstovauja šilumos tiekėjų interesus diskusijose su Komisija, Seimo nariais, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovais bei kitomis valstybės institucijomis. Taip pat organizuoja LŠTA narių pasitarimus ir mokymus.

Komisija atkreipia Bendrovės dėmesį, kad LŠTA yra *savanoriška šilumos tiekimo įmonių, organizacijų bei kitų asocijuotų energetikos struktūrų, o taip pat atskirų subjektų, veikiančių šilumos tiekimo srityje, interesus atstovaujanti organizacija*¹. Ne visi šilumos tiekėjai yra LŠTA nariai, todėl akivaizdu, kad LŠTA nario mokestis nėra būtinios šilumos tiekimo sąnaudos.

Komisija pažymi, kad LŠTA nario mokesčio įtraukimas į šilumos kainą prieštarautų Įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytam tikslui ir Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje įtvirtintoms nuostatomis, kad šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) sąnaudomis.

Dėl apyvartinių taršos leidimų sąnaudų vertinimo ir įtraukimo į šilumos kainą. Komisija, primena, kad atsakymus į LŠTA Komisijai persiūstus Bendrovės klausimus dėl apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) įsigijimo sąnaudų vertinimo, nustatant šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias), taip pat šių sąnaudų vertinimą šilumos bazinės kainos (kainų dedamųjų) perskaičiavimo metu teikė 2018 m. gruodžio 20 d. raštu Nr. R2-(EA)-2731 bei 2019 m. kovo 1 d. raštu Nr. R2-(EA)-462. Atsižvelgdama į Rašte keliamus klausimus, Komisija teikia papildomus paaiškinimus ir komentarus.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“ (toliau – Metodika) nuostatomis, nustatant šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias), atsižvelgiama į atitinkamiems verslo vienetams ir atitinkamoms paslaugoms (produktams) faktiškai priskirtų būtinųjų sąnaudų apimtį paskutiniaisiais trejais metais (Metodikos 56.1 papunktis) bei į faktiškai suteiktų atitinkamų paslaugų (produktų) kiekius paskutiniaisiais trejais metais (Metodikos 56.2 papunktis). Metodikoje taip pat numatyta, kad nustatant šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias), atsižvelgiama į suplanuotus pokyčius ūkio subjekto veikloje pirmaisiais reguliavimo periodo metais, įskaitant investicijų plano įgyvendinimą, turėsiančius poveikio sąnaudų, įskaitant investicijų grąžą, apimčiai bei patiektinų paslaugų (produktų) kiekio apimčiai (Metodikos 56.4 papunktis), po ataskaitinio laikotarpio įvykusius reikšmingus įvykius, turinčius įtakos sąnaudų dydžiui ir struktūrai (Metodikos 56.5 papunktis), priežastis, kurias ūkio subjektas nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimtį pokyčius, pagrįstumą (Metodikos 56.6 papunktis). Taigi, atitinkamos sąnaudos, pavyzdžiui ATL įsigijimo, nustatant šilumos bazinę kainą (kainos dedamąsias) gali būti vertinamos net tuo atveju, jeigu ūkio subjektas anksčiau tokių sąnaudų nepatyrė, atsižvelgiant į ūkio subjektų pateiktą

¹ <https://lsta.lt/apie-asociacija/apie-lsta/>

šių sąnaudų būtinumo reguliuojamai veiklai vykdyti pagrindimą (reikalingų įsigyti ATL skaičių, ATL kainas ir pan.).

Kaip buvo paaiškinta Komisijos 2018 m. gruodžio 20 d. rašte Nr. R2-(EA)-2731, Metodika nenumato bazinės kainos (kainos dedamųjų) nustatymo metu įvertintų ATL įsigijimo sąnaudų koregavimo šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo metu. Komisijos 2018 m. gruodžio 20 d. rašte Nr. R2-(EA)-2731 taip pat paaiškinta, kad Metodikos 74.8 papunktis numato, kad šilumos bazinės kainos pastovioji dedamoji perskaičiuojama atsižvelgiant į kitus, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemtus, neišvengiamus sąnaudų pokyčius. Metodikos 75.4 papunktyje nustatytas šilumos bazinės kainos kintamosios dedamosios perskaičiavimas, atsižvelgiant į kitus, nuo ūkio subjekto valios nepriklausančių veiksnių nulemtus, neišvengiamus kintamųjų sąnaudų pokyčius (pagal bazinį arba šilumos bazinės kainos (kainos dedamųjų) perskaičiavimo metu pagal Metodikos 75.2.1 punktą koreguotą kuro struktūrą). Atsižvelgiant į tai, ūkio subjektui pateikus informaciją, pagrindžiančią ATL įsigijimo sąnaudų poreikį, šios sąnaudos galimai galėtų būti vertinamos minėtų Metodikos punktų apimtyje. Kaip jau minėta, vadovaujantis Metodikos 52 punktu, ūkio subjektas, teikdamas reguliuojamų kainų projektus, reguliuojančiajai institucijai turi pateikti išsamią informaciją, reikalingą ir pakankamą reguliuojančiajai institucijai įsitikinti sąnaudų pagrįstumu ir būtinumu. Jeigu ūkio subjektas nepateikia reikiamos informacijos ir neįrodo sąnaudų pagrįstumo, laikoma, kad ūkio subjekto sąnaudos yra nepagrįstos. Nepagrįstos sąnaudos neįtraukiamos nustatant reguliuojamas kainas.

Papildomai informuojame, kad šiuo metu rengiamas Metodikos pakeitimo projektas, kurio vienas iš esminių tikslų, kad Metodika būtų suprantamesnė ir aiškesnė. Paskelbus projektą viešajai konsultacijai, rinkos dalyviai galės teikti pastabas ir pasiūlymus, susijusius su Metodikos tobulinimu, tame tarpe, su ATL įsigijimu susijusių sąnaudų vertinimu.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

B. Bourdon, tel. (8 5) 213 3628, el. p. benoit.bourdon@regula.lt
S. Grinienė, tel. (8 5) 216 3732, el. p. sandra.griniene@regula.lt



DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŠILUMOS SEKTORIAUS ĮMONIŲ APSKAITOS ATSKYRIMO IR SAŪNAUDŲ PASKIRSTYMO REIKALAVIMŲ APRAŠO IR ŠILUMOS KAINŲ NUSTATYMO METODIKOS PRAKTINIO TAIKYMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2019-05-13 Nr. R2-(EA)-1010
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Inga Žilienė, Komisijos pirmininkė
Sertifikatas išduotas	INGA ŽILIENĖ, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2019-05-13 17:10:19 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2019-05-13 17:10:35 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-09-25 09:00:10 – 2021-09-24 09:00:10
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, i.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:15:33 iki 2021-12-26 14:15:33
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. META-INF/signatures/signatures1.xml#SignatureElem_0: Sertifikato (subjektas: Dokumentų valdymo sistema Avilys, galioja nuo: 2018-12-27 14:15:33) kelio tikrinimas nesėkmingas. Nepavyko gauti informacijos apie sertifikato atšaukimą (naudojant OCSP(http://ocsp2.rcsc.lt/ocspresponder.rcsc) : Negautas atsakymas iš OCSP serviso adresu „ http://ocsp2.rcsc.lt/ocspresponder.rcsc “.).
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2019-05-13 17:11:28 Dokumentų valdymo sistema Avilys